

„Danferen“

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningssblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danferen“ udgaa hver Tirsdag og Fredag Pris pr. Aargang.

De forenede Stater \$1.50. Udblandet \$2.00 Bladet udtales i Fortreb.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bidrag skal sendes til den ansvarlige Redaktør, og alle Artikler skal være til den ansvarlige Redaktør.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man henvende sig til den ansvarlige Redaktør.

Naar Brevene henvender sig til Folk, der lever i Udenlandske Lande, bedes man henvende sig til den ansvarlige Redaktør.

Nogle af de rigeste af New Yorks fashionable Damer bestiller Aeroplaner i Frankrig og forbereder sig paa at lære at flyve. Stoffer — de finder vel ikke længere værdig Beskæftigelse paa Jorden.

Canadas Hvedeanl berettes at være meget stor. Canada er et jaat nyt Land, at mange af de Ting, som synes at ville ødelægge Hvedeanlen, endnu ikke er naaet derop, bemærker et Blyttsblad.

En af de engelske Suffragetter siger, at de amerikanske Kvinder faar en saa god Behandling, at de ingen Stemmeret behøver. De engelske Suffragetter lover sig ikke stor Fortid af at foredrage deres Sag i Amerika.

Torben brudt. Pajt. Hjortevang skriver fra Bombells, N. Dak.: „Den frugtbare Hede- og Tørreperiode — den værste, Ward County har set — blev brudt med en velgørende Regn (ca. 2 Tommer) Fredag Aften den 22. Juli.

En Washington Profet siger, at August vil blive den bedste Maaned, vi har haft i mange Aar. Dertil bemærker „Chi. Rec. Ser.“, at det er en god Omstændighed hos de fleste Profeter, at de ved ikke, hvad de snaffer om.

Noosvelt mener, at han bør glemme Factionsansætteligheder ja endog Partilinjierne og sætte de Mand og de Ting, hvilke han tror vil arbejde for Landets bedste Interesser i sin Hæshed. Det mener vi er sund Politit.

Glem ikke, Venner, at vi skal have 500 nye Abonnenter før Nytaar. Ingen kan bedre lægge et godt Ord ind for Bladet og anbefale det til en Nabo end den, der har holdt det i længere Tid og glæder sig ved dets halvugentlige Besøg. Blot 500 af de gamle Holdere staaer os hver en ny, saa er Maalet naaet.

Her i Nebraska ser man det Særlynde, at W. J. Bryan og det republikanske Parti har erklæret sig for „County Option“, og det demokratiske Parti har derimod taget Standpunkt imod County Option. Flere Republikanere i County Convention hørte mente, at det Spørgsmaal helst burde holdes ude af Politikken; men modsatte Anskuelse sejrede i Statskonventionen.

Allad ikke Fremvisning af noget Billede eller Repræsentation i nogen Form af Handling, som er ulovlige i Staten Illinois“ siger Politisk Steward i Chicago med Henly til Spørgsmaalet om levende Udsmykkelse. Dette synes bl. a. at omfatte Fremvisning af en Indbrudsthy under Indbruddet og til-

lige en Kones Dragen-af-Sted med en Mand, der ikke er hendes Egetfælle.

Brudte Løfter.

Finle „Nya Posten“ fik ved ledende Dag: „Den russiske Regering og Hæretallet af den nuværende russiske Folkerepræsentation, synes ikke at have nogen Forsaetelse af, til hvilken Staebnefanger og fornærende Handling de tilskynder den russiske Kæjser, naar de opfordrer ham til at bryde sit Ord og med et Pennestrøg tilintetgøre Finlands forfatningsmæssige Ret.

De fortæller ikke, hvilken Indflydelse en saadan Stadfaetelse vil have paa et Folk, hos hvilket det monarkistiske Princip er saa rodfast, og som med saa mange Aaand er knyttet til Rusland og dets Herferhuus. Eller ogsaa fortæller de det, men er overmoddige nok til at mene, at et Folk paa 150 Milioner ikke behøver at regne med de Ansvaerlige, der naeres af et Folk paa kun 3 Milioner.

Men for enhver Nation, hvor færdig den saa end er eller mener at være, er Fremtiden dog et Spørgsmaalsstegn, og der kan under dens Tilværelse komme Øjeblikke, hvor en Aaandsraetning selv fra den loagste kan blive Nedningen.

Den russiske Folkerepræsentation har glemt denne Sandhed. Skulde det mon ligge indenfor Mulighedernes Grænse, at ogsaa Monarken, som i denne Stund har det finste Folks Stæbne i sin Aaand, kunde falde for den samme Fristelse?

Nu er Svaret altsaa kommen paa dette Spørgsmaal. Muligheden er bleven til Virkelighed. Gjar Nikolaj den 2den har stadfaetet Rigsdmaens og Rigsaadets Beslutninger angaaende Finland.

Sermed er der skrevet et nyt Kapitel af de brudte Løfters Historie. Aleksander den 2de afgav den 22. Marts 1809 følgende Erklæring: „Eiden vi ved Forlynets Styrelse har taget Storstyrrelsdømmet Finland i Besiddelse, har vi hermed villet bekræfte og stadfaete Landets Religion og Grundlov samt de Privilegier og Rettigheder, som saavel de enkelte Staeder indenfor nævnte Storstyrrelsdømme, som alle dets Indbyggere i Almindelighed i Folge forfatningen er i Besiddelse af. Jeg lover at opretholde alle disse Privilegier og Rettigheder faste og uroffelige i deres fulde Kraft.“

Rigtigende Løfter afgaves af Aleksander den 2den og Aleksander den 3die. Den nuværende Gjar Nikolaj den 2den afgav den 6. November 1809 følgende Erklæring: „Eiden vi ved Forlynets Styrelse er kommen i arvelig Besiddelse af Storstyrrelsdømmet Finland, har vi hermed villet yderligere stadfaete og bekræfte den Religion, den Grundlov, Rettigheder og Privilegier, som hver enkelt Stand og alle Landets Indbyggere hidtil har været i Besiddelse af efter Landets forfatning. Jeg lover at opretholde disse Rettigheder faste og uroffelige i deres fulde Kraft.“

Og nu har den samme Gjar stadfaetet Lovbruddet overfor Finland. Det finste Folks Laalmodighed bliver i denne Tid sat paa en haard Prøve. Hele den civiliserede Verden vil ønske, at Folket kan bestaa den lige saa godt, som det har bestaaet de tidligere Prøver.

Dommer Rasmus Hannibal.

IFølge Meddelelse fra Hr. B. M. Hannibal i Dannebrog, Neb., døde hans Broder, Dommer Rasmus Hannibal, i Omaha Ratten mellem Tirsdag og Søndag den 17. Juli godt 60 Aar gammel. Dommer Hannibal var født i Nyted, Solland, Danmark, og før han var 6 Aar gammel, kom han i 1856 med sine Forældre til Amerika. Hans Fader gik i Efteraaret 1861 med i Borgerkrigen, og Rasmus blev sat i Skomagelære. „Ill.“ Red. modte ham første Gang i Efteraaret 1874 i Dannebrog, hvor han arbejdede i sit Haandværk. Det synes, som han efter sin Fader havde arvet Vist til

at deltage i Styrelsen af de offentlige Anliggender. Ved personlig Ild — med en meget tarvelig Folegang som Forudsætning — naaede han frem til baade at blive anerkendt Sagsfører og County-Dommer i Howard Co., en Stilling, som han iflg. „Dannebrog News“ holdt i 14 Aar. Hannibal havde en streng Retferdighedsfølelse, hvorfor han ogsaa blev en agtet og afholdt Dommer. Uagtet han saa længe holdt Embede, beholdt han at være fattig eller i hvert Fald ubemidlet. Det var stedse hans Øjke at hjælpe andre med Raad og Aaad, hvor han kunde. Siden 1903 praktiserede han i Omaha. Hans Forhold til Kirke og Kristendom var vi ikke saa klar over som ønskeligt. Han var konfirmeret i Episkopalkirken, og han viste altid os befordt, dyb Agtelse for Kristendommen. Men det er saa langt, vi fandte ham i saa Henseende. Men hans Liv var saa adelt og sønt og hans Karakter saa energisk — en „self made“ Mand — saa vi havde Vist til at sætte ham dette lille Minde.

Samfundsbetragtninger.

Af Jvar Marius Hansen, Staplehurst, Neb.

Komme dit Rige. Matth. 6, 10.

Den ny Salmebog

saaledes plejer man at kalde „Salmebog for Kirke og Hjem“, som udkom i Danmark for nogle Aar siden. Den burde dog ikke just kaldes ny; thi den er ikke ny længer. Den er i almindelig Brug over hele Danmark baade i By og paa Land, og det er jo heller ikke en fremmed Bog, men den gamle Nordskibe Konvents Salmebog med sine to Tillæg i en gennemført og renset Skikkelse. De udelatte Salmes er hovedsageligt saadanne, som Menigheden nok kan undvære i sin Salmebog — dog kunde man jo ønske, at enkelte af de udelatte Salmes var bibeholdte; men Smagen er forskellig. Alles Vinst kan ikke opfyldes, naar en ny Salmebog skal udgives.

Men nu vil dette Spørgsmaal snart komme frem til Afgørelse iblandt os: „Skal vi indføre den ny Salmebog i vore Kirkesamfund, eller skal vi vedblive at synge i den gamle Konvents Salmebog?”

Der vil vel nok komme forskellige Meninge frem om denne Sag iblandt os som om de fleste andre. Min Tanke er, at vi bør indføre den nye Salmebog, altsaa, Salmebog for Kirke og Hjem“, og mine Grunde derfor er følgende:

1. Den ny Salmebog er bedre end den gamle. Ikke blot er de rationalistiske Salmes luftede i den, men mange af de gode gamle Salmes er ført tilbage til større Renhed og Dyrvindelighed, saa vi kan synge disse Aarnesalmes efter den med endnu større Glæde og Tilfredshed end før.
2. I Danmark er den ny Salmebog som sagt almindelig, saa Zmmigranterne fra Fædrelandet kommer her til Amerika med den, og det forekommer mig at være urigtigt for Kirken her i Amerika at forlange, at de for at synge med her ved vore Gudstjenester skal anskaffe sig en gammel Salmebog, som er affattet i Moderkirken.
3. I Danmark er den gamle Salmebog vist snart ikke i Handelen mere, og den bliver ikke optrykt længer. Skal vi bruge den, saa vi enten selv oplægge den eller faa den optrykt i Danmark, og her det, saa er der den største Fare for, at et saadant Oplag om nogle Aar vil blive „dead stock“, idet den ny Aligevel nok vil fortrænge den gamle inden saa ret længe.
4. Den ny Salmebog har et saadant Register og Nummerering, at den kan bruges ved Gudstjenesterne sammen med den gamle.
5. Adskillige af vore Menigheder i de stlige Stater bruger allerede den ny Salmebog, og i „den danske Kirke“ er man vist i Færd med Forberedelserne for dens Indførelse.
6. Udgifterne ved en saadan Forandring i Ja selvfølgelig er der Udgifter i Forbindelse med at skifte Salmebog. Men saa man ikke sig i den Henseende: kan Menigheden i Danmark have Raad til at indføre en anden Salmebog, saa kan Menig-

heden i Amerika det ogsaa; hin tæller vist et større Antal Smaaafolk i sine Kæffer end denne.

Men ser vi paa disse og andre Grunde, som kunde nævnes, da forekommer det mig, at vi maa begynde at gøre os fortrolige med dette Salmebogskifte i en temmelig nær Fremtid. Og lad os ikke knurre eller klage derover; thi det er Binding og ikke Tab. Det er godt at være trofast mod det tilsvante; men lad os ikke beklage os over at skulle slippe noget tilsvant, der er ringere, naar vi faar noget nyt, som er bedre.

Fra Bladartikler har jeg forstaaet, at det Salmebogskifte i Danmark har tilbuddet „den danske Kirke“ at optrykke et Tillæg til den nye Salmebog, af nogle af de udelatte Salmes, som man kunde ønske og indbinde det i Salmebogen. Maa ske kan den forenede Kirke opnaa samme Gunst, om den skulde ønske et lignende Tillæg.

To Opfattelser.

Skrevet for „Danferen“ — Af John Larsen.

III.

En af de uoverfættelige Hindringer, som Darwins Udviklingsfilosofi lyder paa, er Troen paa Sjælens Udødelighed. Hvis denne Tro, som jo hænger sammen med Troen paa et højest Væsen, er en Folge af Menneskets Fald, — for hvilket Darwins Tilhængere giver Teologerne Skylden —; saa maa jo selve Faldet have fundet Sted indenfor den historiske Periode; det vil sige: saa maa det kunne konstateres, at der har været en Periode i Slægtens primitive Historie, da Mennesket ikke troede paa Sjælens Udødelighed. Men det er netop her, at Banfilighederne kommer frem. Man har nemlig i Europas forhistoriske Gulter fundet Begravelser, der indeholdt ikke alene Menneskeledder, men Levettsmidler og Aaaben, som var medgivet den døde i den Tro, at han havde Brug for dem i en anden Verden, — i et fortalt Liv. Profetor dyell, som stillede sig venligt til Darwinismen, peger selv paa disse Fund som utvetydige Vidnesbyrd om, at Mennesket allerede i dets mest primitive Tilstand, — lige fra dets Fremkomst paa Jorden, — har troet paa et Liv efter Døden. („Antiquity of Man“). Ogsaa de primitive Stammer i Amerika troede i deres vilde Tilstand paa et Landens Land hinsides Graven, hvor de afdøde Stæmper skulde glæde sig ved Jagten, hvorfor man ogsaa gav de døde Aaaben med i Graven.

En Udødelighedstro, saa gammel og saa almindelig i Slægten, kan ikke være fremkommen i en Ales Hjerne. Den maa sikkerlig være en Levning fra en guldne Tid, da Menneskene vandrede i Aabenbaringslys, i den Renhed og Klarhed, hvorved de var udgaaet fra den almagtige Stavers Aand. Udødelighedstanken kan ikke være en Frugt af den døde Materies Udvikling, af den blinde Naturloos Virken; den kan ikke være en Opfindelse af et højt udviklet Dyr. Den maa være en evig Glædesvished, medelt det skabte Fornuftvaesen af Sam, der var før alle Ting, og som selv er Livets og Tilværelsens Ailde. Denne Kundskab og denne Tro har Mennesket beibeholdt lige fra Livets Begyndelse; og medens den i Synden sunkne Slægt har tabt det sande Lys og fortabt sig i falske Fortællinger, saa er selve Tanken og Troen under en eller anden Skikkelse bleven bevaret, indtil Gud i Jesus Kristus igen aabenbarede sin klare og herlige Naades Billede med Henly til Menneskets udødelige Sjæl.

Det er den historiske Kendsgerning, at Mennesket gennem alle Tider har troet paa et højest Væsen og en Udødelighed, der ligesom med et magtigt storhistorisk Slag fælder Evolutionsteoriens væsentligste Aaand: at Materien eksisterede før Aanden, — at Stoffet var til Sted, før der blev en selvbevidst Vilde. Den Tilstand, som den eksklusive Udviklings Mand peger paa som Slægtens oprindelige, er sikkerlig kun Ruinerne af en ren, en lykkelig, en oplyst Tilstand, der gik for-

ud for denne, men som disse Modernismens Mand ikke har opdaget og ikke kan fatte. Den Tanke, der ligger til Grund for Udødelighedstroen, og som, — efter at Faldets Mærke og Naage havde forbrumflet den, — gav sig Udtryk i den mest nedværdigende Afgudsdyrkelse, saa vel som den grueltige Afeses Selvpinsler, men som i dybeste og reneste Forstand vidner om Menneskets højere Natur, Bestemmelse og dets Evighedsbetragtning — kunde aldrig opkomme i det dyriske Sind. Den Tanke kan ikke have sin Oprindelse i Livets livløse Dyd, eller forplantes gennem de kribdannaende Skaldyr. Paa dette Omraade er det, at alle Livsfaenomenerne bekræfter Aabenbaringens Udagn og viser, at Livets højeste Problemer, dets nobleste Aspirationer ikke kan forklæres uden ad Aabenbaringens Vej.

Det er Mojes og ikke Darwin, der skildrer Menneskets sande Oprindelse. Det er Aabenbaring og ikke Filosoffien, der faer Lys over Menneskelivets Begyndelse. Den Sandhed i første Mosebog, at Mennesket som et fornuftigt og tænkende Væsen, specielt skabt i Guds Billed, var bestemt til at herise over Dyret og gøre Jorden underdanig, kan alle Udviklingssteoriens Spidsfindigheder ikke rokke.

Desuden mangler det Billede af Mennesket, som Darwin maler for os, nogle af de skønneste menneskelige Træk, saa at vi faar Skinnet i Stedet for Virkeligheden. For det er det samme, hvor meget man pynker paa Aaben, saa bliver den dog kun Aaben og ikke Menneske; dens Skikkelse mangler næsten alle den menneskelige Skikkelses Størheds-linier. Det samme gælder baade med Hensyn paa Moral og Vandelighed. Aaben mangler Udødelighedens Intinst og Skærligheden til Gud, hvem den ikke kender, saa vel som de Eover, der skulde gøre den til en Særker over Jorden. Selv til Trods for den bekendte Dr. S. Parkhursts, nyligt i Offentligheden fremtatte Aaastand, at Genferligheden er fuldtændig naturlig og derfor prisværdig, maa vi med Aabenbaringen og med Historiens Resultater fastholde, at den Kamp for Tilværelsen, som Darwinismen fremstiller, er nedværdigende, netop fordi den er en intensiv og hensynsløs Genferlighedskamp. Selv iblandt Dyrene gælder det, at det Dyr, der bestandigt ved Kamp skal tilrane sig Livets Nødvendigheder, aldrig kan blive Aacens ædleste Eksemplar. Det er ikke, hvad Aabenbaringen lærer os om Stavers Behandling af sine Skabninger, hvor ulige skønnere er ikke Aabenbaringens Ord: „San, som giver Føde til Kvæget, til Ravens Unger, som strige“ — (Salme 147, 9). Darwins Teori om en Kamp for Tilværelsen, i hvilken de stærkere ødelægger og overlever de svagere, er den lafeste og afstjelligste Overtro. Den gør Mennesket landelig, ja, djævelsk, idet den stiller de lafeste Begærigheder og Tilbøjeligheder som det højest i Mennesket, gør disse til dets Gud, dets Staber og Opholder. Menneskets ædler Følelser og Aengstler, dets selvopofrende Godgørenhed, dets Begejstring for det gode og sande, Martyrerens Kampe og Lidelser, ja selv Kristi Selvopofrelse, Lidelse og Død, bekræfter denne Teoris Mand som Livsbilde, — som en Forfejling, en Fallt i Kampen for Tilværelsen.

I Stedet for alt dette byder Darwinismen os et uendeligt Slægtregifter af dyriske Forfædre, gennem hvilket der ikke har været et eneste Øjeblik eller Spor af hellig Tradition eller Skendskab til og Aengsel efter et højere Væsen. Og hvad Fremtiden angaar, da giver man os den Trøst, at den Mængde Protoplasm, som udgør vor Eksistens, en Gang igen skal vende tilbage til de lavere Dyr eller til de uorganiske Stoffer. Det er forfærdeligt at tænke sig, at Mand, der stilles frem for Slægten som Filosof (Bismand), kan synke til et saa dybt Erkendelses-trin, at en saadan Filosofi kan tilfredsstille dets højeste Aspiration.

Den Teori om en Kamp for Tilværelsen, som Darwinismen os et uendeligt Slægtregifter af dyriske Forfædre, gennem hvilket der ikke har været et eneste Øjeblik eller Spor af hellig Tradition eller Skendskab til og Aengsel efter et højere Væsen. Og hvad Fremtiden angaar, da giver man os den Trøst, at den Mængde Protoplasm, som udgør vor Eksistens, en Gang igen skal vende tilbage til de lavere Dyr eller til de uorganiske Stoffer. Det er forfærdeligt at tænke sig, at Mand, der stilles frem for Slægten som Filosof (Bismand), kan synke til et saa dybt Erkendelses-trin, at en saadan Filosofi kan tilfredsstille dets højeste Aspiration.

Aforismer.

Du skal ikke bede om Lykke — men om, at alt, hvad der møder dig, maa tjene til din Lykke.

Det store, almindelige Duffin-Publikum jubler og applauderer over et Fyrværkeri, aldrig over en Solopgang.

Der gives tre Menneskehedens Dealer: det gode, det skønne og det sande. Bife Mand avdærer med at blande de tre i en eektlrede.

Bildfarelse er ikke Mangel paa Mand, men er forkert Mand. Derfor kan Bildfarelsen ofte være højt aandr og dog være Bildfarelse.

Tiden er det Materiale, hvoraf Livet væves: fordærv den derfor ikke.

Bittighed, brugt i Gavnens Tjeneste, er lige saa forkastelig som Skunsten brugt i Syndens.

Selv for det mindste Fædreland er den største Skærlighed ikke for stor: jo trangere det omslutter dig, jo nærmere er det Hjertet.

Den taabelige Utaalmodighed forskylder selv sin Videlse: i Stedet for at værne om Træet til Røsten, vil den ernære sig af dets Blomster.

Man burde hver Dag høre i det mindste een god Sang, læse eet godt Dig, bestue eet godt Maleri, samt naar det blot er muligt, tale nogle fornuftige Ord.

Humøret kan ofte bære en Sjæl over dybe Afgrunde og lære den at lege med sin egen Lidelse.

Saa længe der er en Daare her paa Jorden at finde, Saa længe vil en Klog iblandt dem Brødet vinde.

Det er lettere at undervise andre om Ret og Uret end selv være en af dem og følge sin egen Lære.

Friheden og Himmelriget vindes ikke ved Galsbed.

Man kan ikke for tidlig erfare, hvor udmærket man kan undværes i Verden.

Man springer dobbelt gerne ud for at redde en druknende, naar der er Folk hos, som ikke tror på ovenSpringet.

Den, der ved at være i en Stormands Nærværelse, ikke føler sig i Dyr og Flamme, er intet værd.

Man kan ofte være meget fem i den dog at udrette det mindste.

Det kan stundum være den samme Kvinde, der indgiver os høje Tanker og hindrer os i at udføre dem.

Er det ikke besynderligt? Mennesker skammer sig oftere ved at vise Høflighed end ved at hylle den.

Allerede der mangen een i Brede bleven Kritiker, fordi han ikke kunde blive Kunstner.

Videnskaben er fri for Ufejbarlighedsprat — deri forskellig fra Videnskabsmandene.

Der findes dannede Kredse, hvor der ingen Mangel er paa Benge, men derimod paa: Dannelselse.

Bed J. B. J.

KOM TIL NORD DAKOTA. Vor Specialitet er Salg af udmærket Færeland i Nord Dakota, nemlig i Hjørnet af den berømte Des Luca Valley, men vi forhandler Land og har Agenter overalt i de For Stater og Canada, Land i Burke og Ward Counties fra 25 og høiere.

Vi kan ligeledes sælge Farme, saavel her som i Canada. Skriv paa Engelsk til THE LYON LAND & LOAN CO., BOWBELLS, N. DAK.

Bogfortegnelse Nr. 4 og Nr 5 henholdsvis over kristelige Fortællinger og Skønlitteratur foreligger nu færdig til Udendelse. De tilsendes enhver frit paa Forlangende.